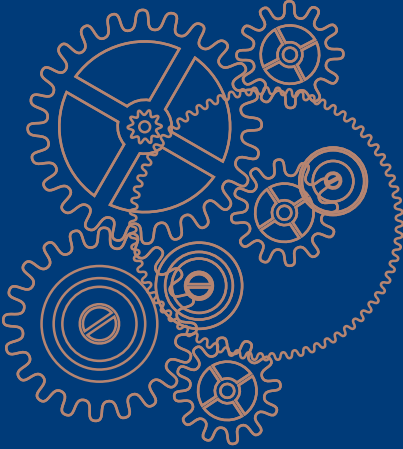

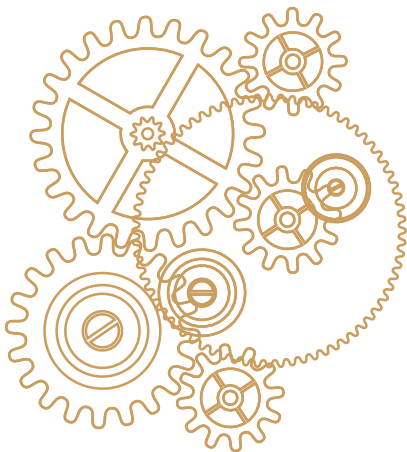
Avrupa Konseyi

Sahip olduğunuz haklarınız için

PASAPORT

Avrupa Konseyi

Sahip olduğunuz haklarınız için

PASAPORT

Yolculuğa hoşgeldiniz

Hayat inanılmaz bir yolculuktur. Bu yolda ilerledikçe pek çok kimse bize eşlik eder ve hepimiz yolculuğumuzun mümkün olduğunca güvenli, heyecan verici ve mutlu geçmesini isteriz. Bunu gerçekleştirmenin en iyi yollarından biri diğer kimselerin haklarına saygılı olmaktır. Ve bu herkes için – hem çocuklar hem yetişkinler için – geçerlidir.

18 yaşından küçük birer erkek ya da kız çocuğu olarak size özel bazı haklarınız vardır. Bu hakların bir listesi ve bu hakları kullanmanıza yardımcı olmak üzere hükümetlerin alması gereken tedbirler 1989 tarihli Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesinde yer almaktadır.

Şimdiye kadar sizlere bazı şeyleri yapmaya ya da söylemeye hakkınızın olmadığı mutlaka söylenmiştir. Başkalarının eşyalarına zarar vermeniz, hırsızlık yapmanız, insanları incitmeniz ya da onlara hakaret etmeniz kabul edilen davranışlar değildir. Ancak aynı zamanda bazı haklarınız da olduğunu biliyor musunuz?

Bu pasaport sizleri haklarınızın olduğu bazı alanlara doğru bir yolculuğa çıkaracak. Bu yolculukta varış noktanıza ulaşıncaya kadar altı durak yer alıyor. Her durakta, haklarınıza ilişkin biraz daha bilgi edineceksiniz ve sizden küçük bir egzersiz yapmanız istenecek. Bu aşamayı geçtiğinizde, son keşfettiğiniz haklarınız için vize alacaksınız. Bu sayede, başkaları sizin haklarınızı saygılı davranmadığı takdirde kendinizi daha iyi savunabileceksiniz ve diğer çocukların da aynı şekilde davranabilmesi için onlara yardımcı olabileceksiniz.

İlk durak –
*Yaşama, korunma
ve gelişim hakkınız*

Yaşamınızı sürdürmeniz, korunmanız ve gelişiminiz

- Sizi ilgilendiren tüm kararlarda çıkarlarınızın korunması hakkına ve, örneğin kökenleriniz, görüşleriniz, inançlarınız veya cinsiyetiniz nedeniyle size karşı ayrımcılık yapılmaması konusunda haklara sahipsiniz.
- Yaşama hakkına, dengeli ve sağlıklı bir fiziksel, zihinsel, ruhsal, ahlaki ve sosyal gelişim hakkına sahipsiniz.
- Yiyecek, giyecek, barınma ve sağlık ihtiyaçlarınızın sağlanması hakkına sahipsiniz.

- Aile içinde ve çocuk bakımı üstlenen kurumlarda meydana gelen olaylar da dahil olmak üzere, her türlü istismar, taciz, fiziksel ve psikolojik şiddete karşı korunma hakkına sahipsiniz.
- Kişiliğinizin, beceri ve yeteneklerinizin azami ölçüde gelişmesinin sağlanması için, yüksek standartta bir eğitim hakkına sahipsiniz. Eğitiminiz size başkalarının hak ve özgürlüklerine saygı göstermeyi öğretmeli; sizi özgür bir toplumda, tüm insanlar arasında anlayış, barış, hoşgörü, eşitlik ve dostluk ruhu içinde, sorumluluk sahibi bireyler olarak yaşamaya hazırlamalıdır.
- Çok geniş bir yelpazede tarafsız bilgilere erişim hakkına sahipsiniz.
- Zihinsel veya fiziksel bir engeliniz varsa, toplumla bütünleşebilmek, kişiliğinizi geliştirmek ve azami ölçüde bağımsız hareket edebilmek için onurlu bir yaşam sürdürebilme hakkına sahipsiniz.
- Yaşınıza uygun ve haklarınıza saygı gösterilen bir ortamda, dinlenme, eğlenme, oyun oynama, sanatsal ve kültürel etkinliklere katılma hakkına sahipsiniz.

Vizenizi alın:

Öğretmeninizle konuşun ve bu hakları sınıf arkadaşlarınıza anlatmak için söz hakkı isteyin. Okul için bir poster yapmayı da önerebilirsiniz.

İkinci durak –
*Kimliğiniz, özel
yaşamınız ve aileniz*

Kimliğiniz, özel yaşamınız ve aileniz

- Bir adınız olması, milliyetinizin olması ve kimliğinizin korunması hakkına sahipsiniz. Bir etnik, dini veya belirli bir dili konuşan bir azınlık gruba aitseniz, kendi kimliğinizle ilgili kültürel yaşamınızı sürdürme, dininizin gereklerini yerine getirme veya grubunuzun dilini kullanma hakkından mahrum edilemezsiniz.

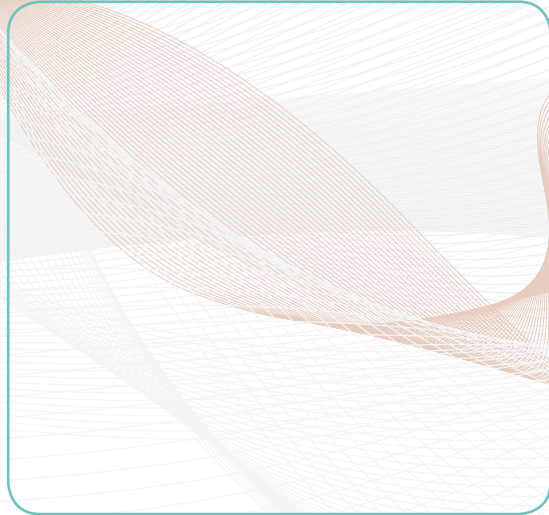
- Özel yaşamınızın gizliliğinin korunması hakkına sahipsiniz. Hiç kimse yasalara aykırı olarak sizin veya ailenizin özel yaşamına müdahale edemez. Eviniz, yazışmalarınız, onurunuz ve itibarınız yasaların koruması altındadır.

- Yetiştirilmenizde ve gelişiminizde anne ve babanız ortak bir sorumluluğa sahiptir. Haklarınızı nasıl kullanacağınız ve yükümlülüklerinizi nasıl yerine getireceğiniz konusunda size yol göstermek onların hakkı ve ödevidir.
- Annenizin ve babanızın kim olduğunu bilmek ve onlar tarafından yetiştirilmek, bunun çıkarlarınıza ters düşmemesi halinde, hakkınızdır.
- Annenizin ve babanızın nerede olduğunu bilmek ve onların yanına gitmek üzere başka bir ülkeye girme hakkına sahipsiniz. Anne ve babanız da size karşı aynı haklara sahiptirler.
- Ayrılmaları halinde anne ve babanızla olan ilişkiniz konusundaki tüm kararlarla ilgili olarak size danışılması hakkına sahipsiniz. Annenizden ve babanızdan veya sadece annenizden ya da babanızdan ayrı iseniz, bunun çıkarlarınıza ters düşmemesi halinde, onları düzenli olarak görme hakkına sahipsiniz.
- Ancak sizin çıkarınıza olacaksa başkası tarafından evlat edinilmenize izin verilebilir.

Vizenizi alın:

Kimsiniz?

Fotoğrafınızı buraya koyun

Adı:

Soyadı:

Milliyeti/milliyetleri:

Baba adı:

Anne adı:

Adres:

Övündüğüm konular?

.....

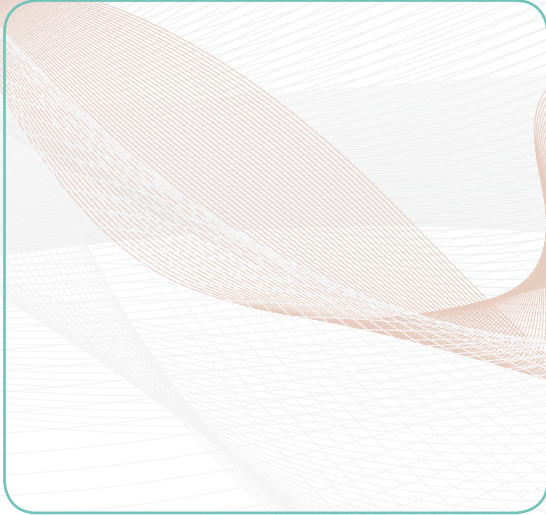
.....

.....

Vizenizi alın:

İleride nasıl biri olabilirsiniz?

2040 yılında kendinizi hayal edin
ve buraya resminizi çizin

Diller:

Eğitim:

Meslek:

Hobiler:

Evli mi?

Çocuklar?

Seyahat etmiş olduğum yerler

.....

.....

.....

.....

Üçüncü durak –
Özgürlükleriniz

Özgürlükleriniz

- Düşünce özgürlüğü: sizi ilgilendiren herhangi bir konuda görüşünüzü bildirme hakkına, bunu yapabilme yeteneğine sahip olduğunuz andan itibaren sahipsiniz. Görüşünüzün dikkate alınması gerekir.

- İfade özgürlüğü: görüşlerinizi özgürce ifade etme ve bilgi araştırma, bilgi alma ve yayma hakkına sahipsiniz.

- Düşünce, vicdan ve din özgürlüğü.
- Örgütlenme özgürlüğü: diğerleriyle bir araya gelme ve toplantılara katılma özgürlüğüne sahipsiniz.

Bu özgürlükler sınırsız değildir. Diğerlerinin hak ve özgürlüklerine saygı göstermeli ve toplum veya kendiniz için tehlike oluşturamalısınız.

Vizenizi alın:

Evinizde, okulda ya da şehrinizde, görüşünüzün alınmasını istediğiniz durumların bir listesini yapınız.

1. Evde

-
-
-

2. Okulda

-
-
-

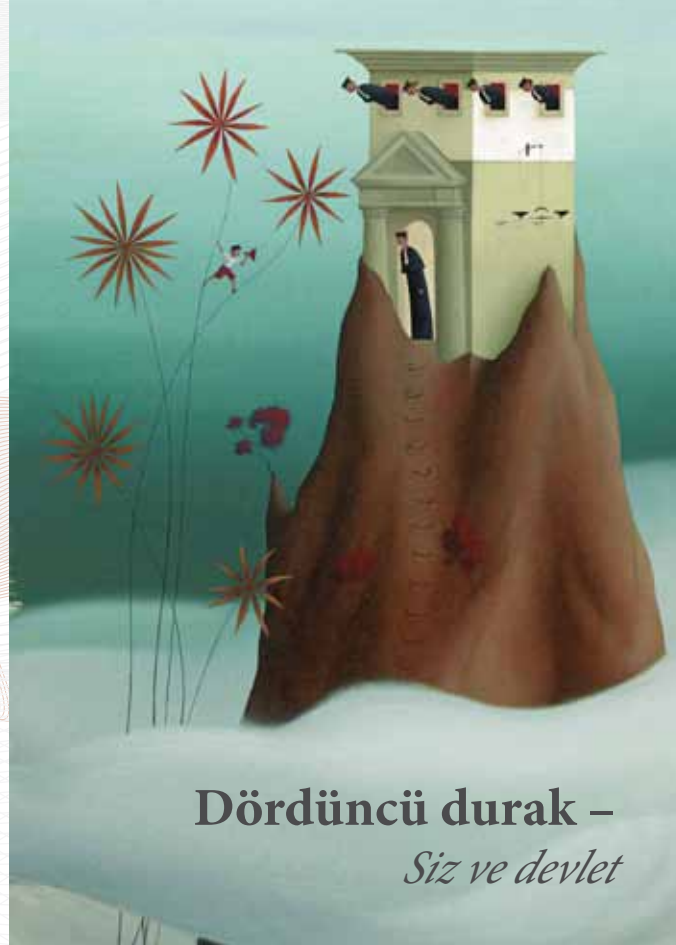
3. Şehrinizde

-
-
-
-

Vizenizi alın:

İnternet, öğrenmek ve paylaşmak açısından olağanüstü bir araç. Ancak, bazı tehlikeler de barındırıyor. İnternette kendinizi nasıl koruyabileceğinizi öğrenmek için Through the Wild Web Woods başlıklı online oyunu oynayın. Bu oyun pek çok dilde var.

www.wildwebwoods.org

Dördüncü durak –
Siz ve devlet

Siz ve devlet

- Devlet, var olan hak ve özgürlüklerinizi kullanabilmeniz için gereken her şeyi yapmalıdır.
- Devlet sizi korumalı ve refahınızı sağlamalıdır. Çıkarlarınızı ve refahınızı koruyacak kurumlar ve hizmetler oluşturarak anne ve babanıza veya size bakan insanlara yardımcı olmalıdır.
- Ailenizle birlikte oturamıyorsanız, devlet sizi korumalı ve size yardım etmelidir. Devlet, geçmişinizi ve içinden geldiğiniz kültürü göz önünde bulunduran bir çözüm bulmalıdır; durumunuzun düzenli aralıklarla gözden geçirilmesi hakkında da sahipsiniz.
- Şiddete maruz kaldıysanız, devlet normal bir yaşama dönmenize yardım etmeli ve yanınızda olmalıdır.

- Adaletten yararlanma hakkına sahipsiniz. Devlet, adalet sisteminin sizin özel haklarınıza ve ihtiyaçlarınıza göre uyarlanmasını sağlamalıdır.
- İşkenceye ya da acımasız veya onur kırıcı cezalara tabi tutulamazsınız.
- İdam cezasına ya da ömür boyu hapis cezasına mahkum edilemezsiniz.

Beşinci durak –

Uluslararası kuruluşlar ve siz

Uluslararası kuruluşlar ve siz

Devletler bir araya gelerek çeşitli uluslararası kuruluşlar oluşturmuşlardır. Birleşmiş Milletler (BM) ve Avrupa Konseyi gibi bazı kuruluşlar insan haklarını korumak, çatışmaları önlemek ve daha adil, müreffeh ve demokratik toplumlar oluşturmak üzere kurulmuşlardır. Uluslararası sözleşmelerin hemen hemen hepsi bu kuruluşlar tarafından oluşturulmuştur ve bu kuruluşlar daha sonra, ortaya koydukları bu haklara saygı gösterilmesini sağlamak için önlemler almaktadırlar.

Çocuk Hakları Komitesi, Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesinin uygulanmasını izler. Bir devletin bu konuda ne derece başarılı olduğunu değerlendirebilmek için Çocuk Hakları Komitesi, söz konusu ülke tarafından sağlanan bilgileri inceler ve (çocuk haklarına ilişkin komiserlik ve ombudsmanlık dahil olmak üzere) bağımsız insan hakları kuruluşlarının, sivil toplum kuruluşlarının (ulusal yardım dernekleri gibi) ayrıca çocukların ve gençlerin görüşlerine başvurur.

Tüm bu bilgileri göz önüne alarak Çocuk Hakları Komitesi, değerlendirmesini yapmış olduğu ülke hakkında "sonuç gözlemleri" başlıklı bir belge düzenler. Bu gözlemler, söz konusu ülkede Çocuk Hakları Sözleşmesinin uygulanmasında kaydedilen ilerlemenin komite tarafından değerlendirilmesini

ortaya koyar, kaygıların mevcut olduğu alanlara dikkat çeker ve bu ülkede yaşayan çocukların durumunun iyileştirilebilmesi için tavsiyelerde bulunur.

Çocukların Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde dava açma hakkı da vardır. Örneğin Mahkeme, çocukları cezaevinde, okulda ve evde dayak cezasına karşı koruyamadığı için bir ülkenin Çocuk Hakları Sözleşmesini ihlal ettiğine karar vermiştir. Bir başka davada bir ülkenin, tek başına seyahat eden bir kız çocuğunu kollamadığı kararına varılmıştır.

Hükümetlerin yanısıra yardım dernekleri tarafından kurulan uluslararası kuruluşlar da vardır. Bu kuruluşlar, hükümetlere çocuk haklarının daha iyi korunabilmesi için tavsiyelerde bulunulması ve hükümetlerin ikna edilmesinde çok önemli rol oynarlar.

Vizenizi alın:

İnternette araştırın ve inceleyin:

1. Çocuk Hakları Komitesinin ülkenizle ilgili sonuç gözlemleri:

www2.ohchr.org/english/bodies/crc/

2. Avrupa Konseyinin çocuk hakları konusunda yaptığı çalışmalar:

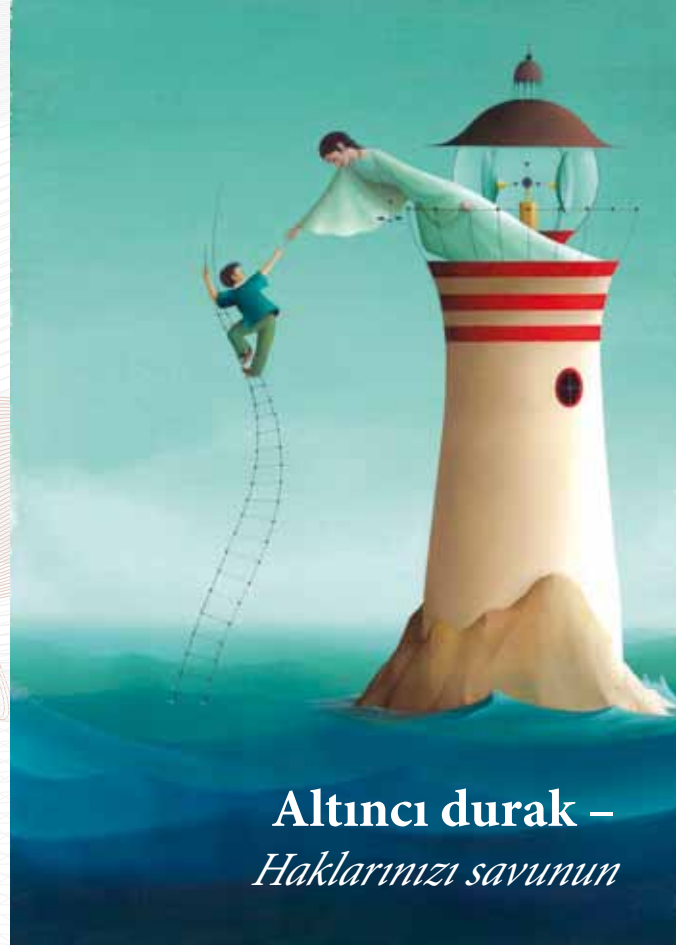
www.coe.int/children

3. UNICEF'in MAGIC web sitesinde bulunan çocuk haklarına ilişkin ilginç pek çok görüntülü ve sesli kaynak:

www.unicef.org/magic

4. Hükümetlerden, yardım derneklerinden ve her türlü uluslararası kuruluştan gelen ve büyük miktarda bilgiye ulaşabileceğiniz Çocuk Hakları Enformasyon Ağı web sitesi:

www.crin.org

Altıncı durak –
Haklarımızı savunun

Bu haklara saygı gösterilmezse ne olur?

Bazı hakların kullanılması geçerli nedenlerle kısıtlanabilir; örneğin, sizleri önemli bir tehlikeden korumak amacıyla ya da sizin belirli bir yaşa gelmeniz nedeniyle. Yaşama hakkı, eğitim, sağlık hakkı ve şiddete ya da istismara karşı korunma hakkı gibi bazı haklar ise, anne ve baba ya da öğretmenler tarafından bile, hiçbir zaman sınırlanamaz. Haklarınızın ihlal edildiğini düşünüyorsanız şunları yapabilirsiniz:

- Anne ve babanız, öğretmenleriniz, doktorlarınız, arkadaşlarınız, sosyal hizmet görevlileri ya da sizin bakımınızı üstlenmiş kişiler gibi, güvendiğiniz kimselerle konuşun.
- Şiddet mağduru çocuklar için tahsis edilmiş özel telefon numarasını arayıp size tavsiyede bulunabilecek bir kimse ile görüşün.
- Polise gidin, şikayette bulunup devletin sizi korumasını talep edin.
- Çocuklarla ilgili ombudsmanlık veya çocuk haklarını savunan gönüllü bir dernekle temasa geçin veya,
- bazı koşullarda, içinde bulunduğunuz durumu Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine bile götürebilirsiniz.

Tebrikler!

Artık haklarınızı daha iyi savunabilmeniz için gereken bütün vizeleri aldınız.

Haklarınızın ele alındığı bu yolculuktan memnun kaldığınıza eminiz. Bütün bu öğrendiklerinizi çevrenizdeki büyüklerinle ve diğer çocuklarla paylaşmanız çok önemli. Çok sayıda çocuğun hayatını olumlu yönde etkilemek üzere neler yapılabileceği hakkında pek çok fikir edindiniz. Bu öğrendiklerinizin hayata geçirilmesi için elinizden gelen bütün gayreti göstereceğinizi ümit ediyoruz!

Ekibimiz adına size gelecekteki yaşamınız için en iyi dileklerimizi sunuyoruz.

Düşüncelerinizi Avrupa Konseyi ile paylaşmak ister misiniz?

Bize:

- children@coe.int adresine e-posta göndererek,
- aşağıdaki adrese mektup ya da çizdiğiniz bir resmi göndererek ulaşabilirsiniz.
"Building a Europe for and with children"
Council of Europe
F-67075 Strasbourg Cedex France

Adınızı, ülkenizi ve yaşınızı belirtmeyi unutmayın! Bazı mesajları ve resimleri web sitemizde yayınlayacağız.

**Arkadaşlarımın
ve ailemin fotođrafları**

COUNCIL
OF EUROPE

CONSEIL
DE L'EUROPE

www.coe.int